

11th International Scientific Conference

**Science progress in European countries:
new concepts and modern solutions**

Hosted by the ORT Publishing and

The Center for Scientific Research “Solution”

Conference papers

December 20, 2019

Stuttgart, Germany

11th International Scientific Conference

“Science progress in European countries: new concepts and modern solutions”: Papers of the 11th International Scientific Conference.
December 20, 2019, Stuttgart, Germany. 441 p.

Edited by **Ludwig Siebenberg**

Technical **Editor: Peter Meyer**

ISBN 978-3-944375-22-9

Published and printed in Germany by ORT Publishing (Germany) in
association with the Center For Scientific Research “Solution” (Ukraine)
December 20, 2019.

ORT Publishing

Schwieberdinger Str. 59

70435 Stuttgart, Germany

All rights reserved

© ORT Publishing

© All authors of the current issue

ISBN 978-3-944375-22-9

Table of Contents

1.	ЛЮБИЧ О.А. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ТА ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ НАДДНІПРЯНСЬКОГО КОЗАЦТВА У КІНЦІ ХVІІІ – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТОЛІТТЯ.	8
2.	ТИЩЕНКО С.В. ПОДІЄВИЙ ТУРИЗМ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ ВИД РОЗВИТКУ СФЕРИ ТУРИСТСЬКИХ ПОСЛУГ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ.	20
3.	БАДЕР С.О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.	29
4.	ФЕДОРИШИНА К.О. КОНЦЕПЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЕЛІТИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕМОКРАТІЇ.	39
5.	КРАВЧЕНКО Г.Б., СЕНЮК І.В., ШОВКОВА О.В. ВИКОРИСТАННЯ АНТИОКСИДАНТНИХ ЗАСОБІВ У ФАРМАКОКОРЕКЦІЇ ПОРУШЕНЬ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ПЕЧІНКИ.	42
6.	ПОЦУЛКО О.А. СУЧАСНА КОНЦЕПЦІЯ ХОЛІСТИЧНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПАРАДИГМИ.	52
7.	TARASENKO O., VASYLIEVA L., KHARCHENKO T. MEASURES TO REDUCE THE TRAFFIC RULES ENCOURAGING CITIZENS.	63
8.	КОЖЕМ'ЯКО Н.В., ДРОЗДА Д.Л. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ.	67
9.	СИНЯЄВА Л.В.,СЕРЕДА-САМАРСЬКА О. ЛОГІСТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.	73
10.	ІГНАТИШИН В.В., ВЕРБИЦЬКИЙ С.Т., ІЖАК Т.Й., ІГНАТИШИН А.В., ІГНАТИШИН М.Б. СУЧАСНІ ГОРИЗОНТАЛЬНІ РУХИ КОРИ В ЗОНІ ОАШСЬКОГО ГЛИБИННОГО РОЗЛОМУ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ЕКЛЕКТРОМАГНІТНОЮ ЕМІСІЄЮ.	85
11.	ДАКІЧ В.В. ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ.	98
12.	ШЕВЧЕНКО О.А., ДОРОГАНЬ С.Б. ОСНОВИ ПРОФІЛАКТИКИ РАДІОТРИВОЖНОСТІ НАСЕЛЕННЯ РЕГІОНІВ З ШТУЧНО ПІДСИЛЕНИМИ ПРИРОДНИМИ ДЖЕРЕЛАМИ ІОНІЗУЮЧИХ ВИПРОМІНЮВАНЬ.	104
13.	КОСЕНКО В.М., СКИБА І.М., ВАКУЛОВИЧ З.О., ПЕРШКО Т.В., ПЕТРУК М.М. ХАРАКТЕРИСТИКА СПОСОБУ	120

	ЖИТТЯ ТА РІВНЯ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ СТОМАТОЛОГІЧНИХ УСТАНОВ.	
14.	АНАСТАСОВА Н.М., СОСНОВА К. О. РОЗВИТОК ДРІБНОЇ МОТОРИКИ РУК ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИТКОМ МОВЛЕННЯ ЗАСОБАМИ ІЗОТЕРАПІЇ.	125
15.	ВАСИЛЬЄВА О.А. ПРОФЕСІЙНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ПРОЦЕС РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАВДАНЬ.	130
16.	БУРЦЕВ О.В., ГАЙДАШ І.С. КЛІНІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗУБОЗБЕРІГАЮЧОЇ ЦИСТЕКТОМІЇ БЕЗ РЕЗЕКЦІЇ ВЕРХІВОК КОРЕНІВ ЗУБІВ ПРИ РАДИКУЛЯРНИХ КІСТАХ ЩЕЛЕП.	138
17.	GAIDASH I.S., GAIDASH D.I., BONDAR O.O. ACTIVITY OF METALLOPROTEINASES AND THEIR TISSUE INHIBITORS IN SERUM IN CHRONIC GRANULATING PERIODONTITIS.	144
18.	YEVSTIHNIIEV I.V. CLOSTRIDIUM DIFFICILE INFECTION: CLINICAL SYMPTOMS.	149
19.	САБАДИН В.Я. ДІЯ МУТАГЕНІВ НА ГЕНОТИПИ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО І ФОРМУВАННЯ ЦІННИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОЗНАК.	154
20.	KODATSKA N.O., PILIPENKO O.V., GANAGA S.D., GALUSHKA G.M. BUSINESS ETHICS AS A MECHANISM OF EFFECTIVE STAFF MANAGEMENT.	162
21.	РОСТОКА Л.М., СІТКАР А.Д. ОПТИМІЗАЦІЯ РІВНЯ ХОЛЕСТЕРИНУ ЯК МЕТОД ЗНИЖЕННЯ РИЗИКУ ВИНИКНЕННЯ РАКУ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ.	171
22.	МУДРУК А.О., СКУПЕЙКО І.М. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПОНЯТЬ «ПІДПРИЄМЛИВІСТЬ» ТА «ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ» У КОНТЕКСТІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.	178
23.	ПАВЛЕНКО О.О. КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД, КУЛЬТУРОТВОРЧЕ, КУЛЬТУРОВІДПОВІДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЗВО ЯК ОСНОВНІ ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА	182
24.	БИРКО Н.М. ЕФЕКТИВНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ В СУЧАСНОМУ КОНТЕКСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА.	195
25.	ВАВУСН У., ВАВУСН М., NAKONECHNA V. MODELING OF OPERATING PROCESSES OF SUBSYSTEMS IN ELECTRIC POWER SYSTEM.	207

26.	ЩОКІНА К.Г., БЄЛІК Г.В., КУДІНА О.В. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВИВЧЕННЯ ПРОТИСУДОМНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ РАЛЕЙКІНУ.	213
27.	МЕЛЬНИК Л.І.ВИДИ ТА ДЖЕРЕЛА ПРАВОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.	219
28.	KOVALKOVA T. TYPES OF BASIC EMOTIONS AND THEIR EFFECT ON HUMAN BEHAVIOR.	224
29.	PIDDUBNA A.A., VIVSIANNYK V.V., BANAR T.I., МАКОВІЩУК К.У. ПАТОГЕНЕТИК СУБСТАНЦІАЦІЯ ОФОРМУВАННЯ МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗМІНИ ГАСТРИЧНОЇ М'ЯСОТКИ ПІСЛЯ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНОГО ЛІДУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ З ХРОНІЧНОЮ ХВОРОБОЮ НЕФРОЗІС ІІ ТА ІІІ СТАДІЇ НА ФОНІ ЕРОЗИВНО-УЛЦЕРОВИХ ПОШКОДЖЕНЬ ГАСТРОДУОДЕНАЛЬНОЇ ОБЛАСТІ.	236
30.	ГНАТЕНКО К.В. ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.	241
31.	ОПАНАСЕНКО В.В. СИСТЕМА ПЕДАГОГІЧНИХ ПОГЛЯДІВ П. К. ЗАГАЙКА НА ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.	247
32.	KOVALENKO J. SOFT SKILLS FOR SPORTS MANAGERS.	254
33.	ГЛИНЧУК Л.Я., ПАЛІЙ А.Ю. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ВЕБ-СИСТЕМИ АДМІНІСТРУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ОФІСНИХ ЦЕНТРІВ.	259
34.	СЕМЕНОВСЬКА Л.А., САВЕНКО Л.П. ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.	268
35.	GRECHISHKIN I.K., REZTSOVA N.S. THEORETICAL- LEGAL ASPECTS OF IMPLEMENTATION OF DOCUMENTATION IN THE SYSTEM OF THE MIA OF UKRAINE.	277
36.	РЕДЬКВА О.В., БАБІНЕЦЬ Л.С. АД'ЮВАНТНА ТАКТИКА ОПТИМІЗАЦІЇ ФУНКЦІЙ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ ПРИ ЦУКРОВОМУ ДІАБЕТИ 2 ТИПУ ІЗ СУПУТНІМ ХРОНІЧНИМ ПАНКРЕАТИТОМ.	282
37.	САБАТ З.І., БАБІНЕЦЬ Л.С. ІНФОРМАТИВНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ ОПИТУВАЛЬНИКІВ ПРИ ВЕГЕТАТИВНІЙ ДИСФУНКЦІЇ НА ТЛІ ХРОНІЧНОГО ПАНКРЕАТИТУ.	285
38.	ШКУТ А.С., ЯРОШЕНКО А.С. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ТА НАСЕЛЕННЯ.	289

39.	АНЩУК В.В., ПАШУК Ю.В. ЗАХИСТ СІМ'Ї ТА ДИТИНСТВА ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.	292
40.	СІТКАР А.Д., РОСТОКА Л.М. АЛЬТЕРНАТИВНИЙ КОМПЛЕКС ДИСПЕРСІЙНОГО АНАЛІЗУ ЯК МЕТОД ВИЗНАЧЕННЯ ПРИЧИНИ ВІДСУТНОСТІ ДОСТОВІРНОСТІ ЗВ'ЯЗКУ МІЖ КАТЕГОРІАЛЬНИМИ ДАНИМИ.	299
41.	НЕСТЕРЕНКО К.В., ПЕТРИЩЕВ В.В. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ВПЕРШЕ ДІАГНОСТОВАНОГО ТУБЕРКУЛЬОЗУ ЛЕГЕНЬ У ХВОРИХ ІЗ НИЗЬКИМ ВМІСТОМ ЗАГАЛЬНОГО ХОЛЕСТЕРИНУ.	309
42.	ШАЙГЕН О.Р., БАБІНЕЦЬ Л.С., ХОМИН Г.О. УСКЛАДНЮВАЛЬНА РОЛЬ ВІРУСНОГО ГЕПАТИТУ С У ФАЗІ РЕМІСІЇ ПРИ ХРОНІЧНОМУ ПАНКРЕАТИТІ.	313
43.	ONUFRYK Z., BABINETS L., DRAPAK O. CURRENT APPROACHES IN THE MANAGEMENT OF CHRONIC PANCREATITIS AND NICOTINE ADDICTION.	316
44.	BABINETS L.S., HALABITSKA I.M. PATIENTS WITH PRIMARY OSTEOARTHRITIS UNDER THE INFLUENCE OF ENDOTOXICOSIS SYNDROME.	320
45.	ЧОРНИЙ В.І. СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ДІАГНОСТИКУ ТА ЛІКУВАННЯ ТУНЕЛЬНИХ СИНДРОМІВ.	323
46.	БАБІНЕЦЬ Л.С., ЗЕМЛЯК О.С., САСИК Г.М. ПОРУШЕННЯ КАЛКРЕЇН-КІНІНОВОЇ СИСТЕМИ У ХВОРИХ З ХРОНІЧНИМ ПАНКРЕАТИТОМ В КОМОРБІДНОСТІ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ.	328
47.	СКИБА О.П., СКИБА І.П., ОРДЕНОВ С.С., КЛЕШНЯ Г.М. НАУКОВЕ ПІЗНАННЯ В ІНФОРМАЦІЙНУ ЕПОХУ.	332
48.	ЛЕВЧЕНКО А.О., ЗАЙЧЕНКО О.С. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ МЕРЕЖЕВОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ УЧБОВИМ ПЛАНОМ.	337
49.	РЕШЕТЧЕНКО А.І. ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ АЛЬТЕРНАТИВНОГО ОЗЕЛЕНЕННЯ ЖИТЛОВОЇ ЗАБУДОВИ ДЛЯ ПОПЕРЕДЖЕННЯ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ АВТОТАНСПОРТНОГО ШУМУ.	346
50.	ДЯДЮРА Г.М., КУХАРЄВА-РОЖКО В.І. ЯВИЩЕ ТРАНСТЕРМІНОЛОГІЗАЦІЇ В НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТАХ.	352
51.	ШУКАЛОВИЧ А.М. ФЕНОМЕН МАГАТМА ҐАНДІ: ВІЗІЯ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИХ ДІЯЧІВ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ 1920 – НА ПОЧАТКУ 1930-Х РР.	358
52.	МАКНМУТОВ R.F., BOBROVITSKAYA A.I., МАКНМУТОВА A.R. DIFFERENTIAL DIAGNOSIS OF	369

	LYMPHADENOPATHY IN INFECTIOUS DISEASES IN CHILDREN.	
53.	КОСТЕНКО С.Б., ПЕНЗЕЛИК І.В., РОМАНОВА Ю.Г. АНАЛІЗ КОРЕЛЯЦІЙНОГО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ВІДПОЛІРОВАНОЇ ПОВЕРХНІ ЕСТЕТИЧНОЇ РЕСТАВРАЦІЇ ФРОНТАЛЬНОЇ ГРУПИ ЗУБІВ З ФОТОПОЛІМЕРНИХ НАНОНАПОВНЕНИХ КОМПОЗИТНИХ ПЛОМБУВАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ТА СТУПЕНЮ АБРАЗИВНОСТІ ЗУБНИХ ПАСТ.	379
54.	КОСТЕНКО Є.Я., КОСТЕНКО С.Б., ПЕНЗЕЛИК І.В. ПРОФЕСІОГРАФІЧНИЙ ТА ОСВІТНІЙ МОНІТОРИНГ, ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ НАВЧАЛЬНИХ РОБОЧИХ ПРОГРАМ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ОРТОДОНТІЯ» У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ЄВРОПИ.	384
55.	СИРОВАЦЬКИЙ В.І. ТЕМПОРАЛЬНО-ПРОСТОРОВІ СКЛАДОВІ ДЕРЖАВНОГО ПРИМУСУ.	388
56.	МЕЛЬНИК С.И., ПАНТАК О.И. РЕЖИМЫ С ОБОСТРЕНИЕМ В ТОПЛИВНЫХ МАТЕРИАЛАХ ЯДЕРНЫХ РЕАКТОРОВ.	393
57.	ШИНГОФ І.Л. ФОРМУВАННЯ В УЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА МИСТЕЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН.	397
58.	СИДОРУК А.В. ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ.	405
59.	ФЕРА О.В., ФЕРА М.О., ПЕНЗЕЛИК І.В., КРИВАНИЧ В.М., КОЛЯДЮК В.Р. ВПЛИВ ХАРАКТЕРУ ТА РЕЖИМУ ХАРЧУВАННЯ, СПОСОБУ ЖИТТЯ НА ФОРМУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНOSTІ НА ПУЛЬПІТ В ОСІБ ВІКОМ ВІД 18 ДО 24 РОКІВ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ М. УЖГОРОД ТА УЖГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ.	416
60.	МАРНЯЛО А.М., ХМУРОВА В.В. ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В УКРАЇНІ.	421
61.	КОБА О.В., ВАСЮК Н.С. ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.	428
62.	ПІКУЛЯ Т.О. ДЕРЖАВА: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ПОНЯТТЯ.	434
63.	ЯРЕМА О.Б. PHRASEOLOGICAL UNITS REFLECTING ENGLISH AND UKRAINIAN TRADITIONS.	438

**ПРОФЕСІОГРАФІЧНИЙ ТА ОСВІТНІЙ МОНІТОРИНГ,
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ НАВЧАЛЬНИХ РОБОЧИХ ПРОГРАМ ЗА
СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ОРТОДОНТІЯ» У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДАХ ЄВРОПИ**

КОСТЕНКО Є.Я.

доктор медичних наук, професор кафедри ортопедичної стоматології

КОСТЕНКО С.Б.

кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри ортопедичної стоматології

ПЕНЗЕЛИК І.В.

студентка 5 курсу, лаборант кафедри ортопедичної стоматології

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,

стоматологічний факультет

м.Ужгород, Україна

Актуальність теми. У сучасних умовах освіта розглядається як соціокультурна та соціоекономічна система, яка сприяє підвищенню конкурентоздатності спеціалістів різних галузей, в тому числі і лікарів-стоматологів. Якісна освіта забезпечує можливість нострифікації диплома лікаря в країнах ЄС. Про якість освіти можна стверджувати тільки після ретельного аналізу компетенцій і компетентності, розвитку інтегративного характеру взаємодії всіх його складових на основі узгодження цілей всіх суб'єктів освітнього процесу в контексті міжнародних стандартів [2, с.3-7].

Мета дослідження – проведення професіографічного та освітнього моніторингу освіти, порівняльного аналізу компетенцій в стоматології за спеціальністю «Ортодонтія» у вищих навчальних закладах Європи.

Матеріали та методи. Було проведено професіографічний та освітній моніторинг, а також аналіз навчальних програм з дисципліни «Ортодонтія» у вищих навчальних закладах Європи. До переліку досліджуваних університетів входили: Medical University of Lodz, Medical University of Lublin, Poznan University of Medical Sciences (Польща), Medical University of Vienna (Австрія), Masaryk University (Брно, Чехія).

Для дослідження було використано робочі програми навчальної дисципліни «Ортодонія» по семестрам за 2017-2018 н.р. та 2018-2019 н.р. вищеперерахованих університетів. Вся використана інформація була розміщена на офіційних сайтах вищих навчальних закладів. Для порівняльного аналізу були використані такі критерії навчальних робочих програм: кількість кредитів, загальна кількість годин, кількість лекційних та практичних (клінічних та аудиторних) годин, вид підсумкового оцінювання та наявність виробничої практики.

Результати дослідження та їх обговорення. У ході дослідження було розглянуто робочі програми з навчальної дисципліни «Ортодонтія» вищих навчальних закладів Європи, проведено їх порівняння та проаналізовано відповідність робочої програми даної дисципліни ДВНЗ «УжНУ» європейським стандартам освіти.

Організація навчального процесу Ужгородського національного університету ґрунтується на принципах Болонського процесу, що повністю відповідає Європейській кредитно-трансферній системі оцінювання — ECTS. Результати порівняльного аналізу свідчать про те, що у вищих навчальних закладах Європи загальна кількість годин, що відводиться на вивчення даної дисципліни є меншою (Медичний університет Любліна та Пожан – 200 год., Медичний університет м. Лодз -226 год., Медичний університет Відня – 196 год., Університет Масарика – 150 год.) у порівнянні з ДВНЗ «УжНУ» (270 год.), що зумовлено відсутністю у закордонних програмах годин, передбачених на самостійну роботу студента. У кількості лекційних годин та їх розподілі по семестрам значних розбіжностей в робочих програмах усіх університетів немає

(в загальному 40 год. ± 10 год., в семестрі – по 5-10 год.), окрім Медичного університету Відня, де на проведення лекцій виділено 51 годину протягом VIII семестру навчання. Години, відведені для проведення практичних занять дещо відрізняються. Так, в ДВНЗ «УжНУ» на практичні заняття з дисципліни «Ортодонтія» виділяється на 10-20 годин менше, ніж у вищих навчальних закладах Польщі, та на 10-15 годин більше, ніж в університетах Австрії та Чехії. Відмінною рисою закордонних навчальних програм є поділ практичних занять на аудиторні та клінічні, зі значним переважанням по кількості годин останніх. Також робочою програмою Медичного університету Відня передбачено проходження студентами виробничої практики з досліджуваної дисципліни протягом трьох семестрів, що в загальному складає 45 годин. Підсумкове оцінювання є однаковим і полягає в проведенні диференціальних заліків після перших двох-трьох семестрів навчання та екзамену в кінці останнього семестру вивчення даної дисципліни.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Професіографічний та освітній моніторинг, а також порівняльний аналіз компетенцій в стоматології за спеціальністю «Ортодонтія» виявив невідповідність навчальних програм українських медичних вузів програмам європейських університетів, що пов'язано з розбіжностями в розподілі кредитів та годин даної дисципліни. Для уніфікації навчальних програм та підвищення якості освіти студентів стоматологічного факультету Ужгородського національного університету рекомендовано відкоригувати розподіл годин навчальних робочих програм з дисципліни «Ортодонтія». Для оптимізації начального процесу необхідно зменшити кількість годин, відведених на самостійну роботу студента, та збільшити відсоток проведення практичних занять у клінічних класах. Виділення годин для проходження виробничої практики за спеціальністю «Ортодонтія» дало б можливість закріпити теоретичні знання та підвищити рівень мануальних навичок студентів.

Використана література:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-19. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

2. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання контролю якості освіти у вищих медичних навчальних закладах». Полтава, 22 березня 2018 року. – С.3-7.

3. Ждан В. М. Сучасне освітнє середовище вищого медичного навчального закладу як фактор його конкурентоспроможності/ В.М.Ждан, В. М. Бобирьов, С. М. Білаш, О. М. Беляєва // Медична освіта. – 2017. – №3 (75). – С. 40 – 46.